

Rechavam's Reign

3

And when Rehav'am was come to Yerushalayim, he gathered of the house of Yehuda and Binyamin a hundred and eighty thousand chosen men, who were warriors, to fight against Yisra'el, that he might bring the kingdom back to Rehav'am.

But the word of the LORD came to Shema'yahu the man of God, saying, Speak to Rehav'am the son of Shelomo, king of Yehuda, and to all Yisra'el in Yehuda and Binyamin, saying, Thus says the LORD, You shall not go up, or fight against your brethren: return every man to his house:

for this thing was done by me. And they obeyed the words of the LORD, and returned from going against Yarov'am. And Rehav'am dwelt in Yerushalayim, and built cities for defence in Yehuda. For he built Bet-lehem, and 'Etam, and Teqoa, and Bet-zur, and Sokho, and 'Adullam, and Gat, and Maresha, and Zif, and Adorayim, and Lakhish, and 'Azeqa, and Zor'a, and Ayyalon, and Hevron, which are in Yehuda and in Binyamin, fortified cities. And he strengthened the fortresses, and put commanders in them, and stores of food, and of oil and wine. And in every city he put shields and spears, and made them exceedingly strong. And Yehuda and Binyamin were on his side.

And the priests and the Levites who were in all Yisra'el resorted to him out of all their districts. For the Levites left their pasture lands and their estates, and came to Yehuda and Yerushalayim: for Yarov'am and his sons had cast them out from serving as priests to the LORD: and he ordained for himself priests for the high places, and for the satyrs, and for the calves which he had made. And after them out of all the tribes of Yisra'el such as set their hearts to seek the LORD God of Yisra'el came to Yerushalayim, to sacrifice to the LORD God of their fathers. So they strengthened the kingdom of Yehuda, and made Rehav'am the son of Shelomo strong for three years: for three years they walked in the way of David and Shelomo.

And Rehav'am took for himself to wife Mahalath the daughter of Yerimot the son of David, and Avihayil the daughter of Eli'av the son of Yishay; and she bore him children; Ye'ush, and Shemarya, and Zaham. And after her he took Ma'akha the daughter of Avshalom; who bore him Aviyya, and 'Attay, and Ziza, and Shelomit. And Rehav'am loved Ma'akha the daughter of Avshalom more than all his wives and his concubines: (for he took eighteen wives, and sixty concubines; and begot twenty eight sons, and sixty daughters.) And Rehav'am made Aviyya the son of Ma'akha the chief, to be prince among his brethren: for he thought to make him king. And he dealt wisely, and dispersed of all his children throughout all the districts of Yehuda and Binyamin, to every fortified city: and he gave

11 וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלַם וַיִּקְהַל אֶת־בֵּית יְהוּדָה
 וּבְנֵימָן מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אַלְפֵי בְּתוּר עֹשֵׂה מַלְחָמָה לְהִלָּחֵם
 עִם־יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לְרְחַבְעָם: וַיְהִי
 2 דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר: אִמְרָה אֶל־
 3 רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה
 4 וּבְנֵימָן לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־תֵעָלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ עִם־
 אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי מֵאֵתִי נְהִיָה הַדְּבָר הַזֶּה וְיִשְׁמְעוּ
 5 אֶת־דְּבָרֵי יְהוָה וְיָשׁוּבוּ מִלְּכַת אֶל־יָרֹבְעָם: וַיִּשָּׁב
 6,7 רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלַם וַיִּבְנוּ עָרִים לְמַעוֹד בִּיהוּדָה: וַיִּבְנוּ אֶת־
 8 בֵּית־לְהֵם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוּעָה: וְאֶת־בֵּית־צוּר וְאֶת־
 9,10 שׁוֹכֹה וְאֶת־עַדְלָם: וְאֶת־גַּת וְאֶת־מְרֹשָׁה וְאֶת־זִיף: וְאֶת־
 11 אֲדוּרַיִם וְאֶת־לְכִישׁ וְאֶת־עֻזְקָה: וְאֶת־צֶרְעָה וְאֶת־אֵילָוִן
 12 וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבְנֵימָן עָרֵי מְצֻרוֹת: וַיַּחֲזֵק אֶת־
 13 הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם נְגִידִים וְאַצְרוֹת מֵאֵכָל שְׁמֹן וַיִּזֶן:
 14 וּבְכָל־עִיר וְעִיר עָנֹת וְרַמְחִים וַיַּחֲזֵקם לְהִדְבָּה מֵאֵד וַיְהִי
 15 לוֹ יְהוּדָה וּבְנֵימָן: וַהֲכֹהֲנִים וְהַלּוּיִם אֲשֶׁר בְּכָל־
 16 יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־גְּבוּלָם: כִּי־עֹזְבוּ הַלּוּיִם אֶת־
 17 מִגְרֵשֵׁיהֶם וְאֶחְזָתָם וַיָּלְכוּ לַיהוּדָה וּלְיְרוּשָׁלַם כִּי־הִזְנוּתָם
 18 יָרְבָּעַם וּבְנָיו מִכְּהֵן לַיהוָה: וַיַּעֲמְדוּ־לוֹ כְּהֵנִים לְבָמוֹת
 19 וּלְשִׁעִירִים וּלְעַגְלִים אֲשֶׁר עָשָׂה: וְאַחֲרֵיהֶם מִכָּל שְׁבָטֵי
 20 יִשְׂרָאֵל הִנְתִּינִם אֶת־לִבְכֶם לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 21 כִּי בָאוּ יְרוּשָׁלַם לְזִבּוֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיַּחֲזִקוּ אֶת־
 22 מַלְכוּת יְהוּדָה וַיֵּאמְרוּ אֶת־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה לְשִׁנֵּם שְׁלוֹשׁ
 23 כִּי הִלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיּוֹד וּשְׁלֹמֹה לְשִׁנֵּם שְׁלוֹשׁ: וַיִּקְרָח
 24 לוֹ רְחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מַחְלַת בְּנֵי־רִימּוֹת בֶּן־דָּוִד אֲבִיהֶל
 25 בַּת־אֶלְיָאָב בֶּן־יִשִׁי: וַתֵּלֶד לוֹ בָנִים אֶת־יַעוֹשׁ וְאֶת־שְׁמַרְיָה
 26 וְאֶת־זֵהָם: וְאַחֲרֵיהֶן לָקַח אֶת־מַעֲכָה בַת־אֲבִשְׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ
 27 אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עֲטִי וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֹמִית: וַיֵּאָהֵב רְחַבְעָם
 28 אֶת־מַעֲכָה בַת־אֲבִשְׁלוֹם מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילְגָשָׁיו כִּי נָשִׁים
 29 שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה נָשָׂא וּפִילְגָשִׁים שְׁשִׁים וַיּוֹלֵד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה
 30 בָנִים וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת: וַיַּעֲמֵד לְרֹאשׁ רְחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶן־
 31 מַעֲכָה לְנָגִיד בְּאֲחֵיו כִּי הִלְמְלוּ־כּוֹ: וַיִּבְנוּ וַיִּפְרָץ מִכָּל־בָּנָיו
 32 לְכָל־אֲרָצוֹת יְהוּדָה וּבְנֵימָן לְכָל עָרֵי הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם

ד. ואחיהו לא יכל לראות כי קמו עיניו משיבו. כל המעמיד בן רשע או תלמיד רשע, סוף שעיניו כהות [לטובתו שלא יצטרע בראותו ברעת בנו או תלמידו]. תלמיד רשע (אנו למידים) מאחיה השילוני, (כדתיב) ואחיהו לא יכול לראות כי קמו עיניו משיבו א, שהעמיד את ירבעם תלמיד רשע ב).

(בראשית רבה ס"ה ח, תנחומא תצא ד', פסיקתא דרב כהנא פסקא ג', מדרש שמואל ח', מדרש הגדול תולדות עמרד תנ"ח, ילקו"ש ח"א רמז קי"ד, ח"ב רמז ר"ב)

1

2

יג. וספרו לו כל ישראל וגו' יען נמצא בא דבר טוב. תנו רבנן, כשמתו בניו של ר' ישמעאל, נכנסו ארבעה זקנים לנחמו, ר' טרפון, ור' יוסי הגלילי, ור' אלעזר בן עזריה, ור' עקיבא, וכו', נענה ר' יוסי הגלילי ואמר, וספרו לו כל ישראל וקברו אותה, והלא דברים קל וחומר, ומה אביה בן רחבעם שלא עשה אלא דבר אחד טוב (דכתיב ביה יען נמצא בו דבר טוב, כך (שכל ישראל מסודו לו), בניו של ר' ישמעאל (שעשו הרבה מצות) על אחת כמה וכמה [שאנו רבים מספידים אותם], מאי דבר טוב?, ר' זירא ור' חנינא בר פפא, חד אמר, שביטל משמרתו ועלה לרגל ז), וחד אמר, שביטל פרדסאות [אורבים] שהושיב ירבעם אביו על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל ח).

(מועד קטן כ"ח ב', ילקו"ש ח"ב רמז ר"ב)

them provisions in abundance. And he sought many wives. And it came to pass, when hav'am had established the kingdom, and had strengthened himself, he forsook the Tora of the LORD, and all Yisra'el with him.

And it came to pass, that in the fifth year of king Rehav'am, Shishaq king of Mizrayim came up against Yerushalayim, because they had transgressed against the LORD, with twelve hundred chariots, and sixty thousand horsemen: and the people were without number who came with him out of Mizrayim; the Luvim, the Sukkiyyim, and the Kushim. And he took the fortified cities which pertained to Yehuda, and came to Yerushalayim.

Then came Shema'ya the prophet to Rehav'am, and to the princes of Yehuda, who were gathered together to Yerushalayim, because of Shishaq, and he said to them, Thus says the LORD, You have forsaken me, and therefore I have abandoned you to the hand of Shishaq. Whereupon the princes of Yisra'el and the king humbled themselves: and they said, The LORD is righteous. And when the LORD saw that they humbled themselves, the word of the LORD came to Shema'ya, saying, They have humbled themselves; therefore I will not destroy them, but I will grant them some deliverance; and my wrath shall not be poured out upon Yerushalayim by the hand of Shishaq. Nevertheless they shall be his servants; that they may know my service, and the service of the kingdoms of the countries.

So Shishaq king of Mizrayim came up against Yerushalayim, and took away the treasures of the house of the LORD, and the treasures of the king's house; he took all: he carried away also the shields of gold which Shelomo had made. Instead of which king Rehav'am made shields of brass and committed them to the hands of the officers of the guard, who kept the entrance of the king's house. And when the king entered into the house of the LORD, the guard came and fetched them, and brought them back into the guard chamber. And when he humbled himself, the wrath of the LORD turned from him, so that he did not destroy him altogether: and also in Yehuda things went well.

So king Rehav'am strengthened himself in Yerushalayim, and reigned: for Rehav'am was forty one years old when he began to reign, and he reigned for seventeen years in Yerushalayim, the city which the LORD had chosen out of all the tribes of Yisra'el to put his name there. And his mother's name was Na'ama an 'Ammonite woman. And he did evil, because he did not set his heart to seek the LORD.

Now the acts of Rehav'am, first and last, are they not written in the book of Shema'ya the prophet, and of 'Iddo the seer concerning genealogies? And there were wars between Rehav'am and Yarov'am continually. And Rehav'am slept with his fathers, and was buried in the city of David: and Aviyya his son reigned in his stead.

1 א המזון לרב וישאל המון נשים: ויהי כהלזין מלכות רחבעם
 2 ב וכחזקתו עזב את-תורת יהוה וכל-ישראל עמו: ויהי
 3 בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך-מצרים
 4 על-ירושלם כי מעלו ביהוה: באלף ומאתים רכב ובששים
 5 אלף פרשים ואין מספר לעם אשר-באו עמו ממצרים
 6 לובים סכיים וכושים: וילכד את-ערי המצודות אשר
 7 ליהודה ויבא עד-ירושלם: ושמעיה הנביא בא
 8 אל-רחבעם ושרי יהודה אשר-נאספו על-ירושלם מפני
 9 שישק ויאמר להם כה-אמר יהוה אתם עזבתם אתי ואף-
 10 אני עזבתי אתכם ביד-שישק: ויכנעו שרי-ישראל והמלך
 11 ויאמרו עדיק יהוה: ובראות יהוה כי נכנעו היה דבר-
 12 יהוה אל-שמעיה ויאמר נכנעו לא אשהיתם ונתתי להם
 13 כמעט לפליטה ולא-תתך חמתי בירושלם ביד-שישק:
 14 כי יהיו-לו לעבדים וידעו עבודתי ועבדת ממלכות
 15 הארצות: ויעל שישק מלך-מצרים על-ירושלם
 16 ויקח את-אצרות בית-יהוה ואת-אצרות בית המלך את-
 17 הכל לקח ויקח את-מגני הזהב אשר עשה שלמה: ויעש
 18 המלך רחבעם תחתיהם כגני נחשת והפקיד על-יד שרי
 19 הרעים השמרים פתח בית המלך: ויהי מדי-בוא המלך
 20 בית יהוה באו הרעים ונשאו והשבו אל-תא הרעים:
 21 ובהכנעו שב ממנו אף-יהוה ולא להשחית לכלה וגם
 22 ביהודה היה דברים טובים: ויתחזק המלך רחבעם
 23 בירושלם וימלך כי בן-ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו
 24 ושבע עשרה שנה מלך בירושלם העיר אשר-בחר יהוה
 25 לשום את-שמו שם מכל שבטי ישראל ושם אמו נעמה
 26 העמנית: ויעש הרע כי לא הכין לבו לדרוש את-
 27 יהוה: ודברי רחבעם הראשנים והאחרונים הלא-
 28 הם כתובים בדברי שמעיה הנביא ועדו החזה להתחיש
 29 ומלחמות רחבעם ורחבעם כל-הימים: וישכב רחבעם עם-
 30 אבתיו ויקבר בעיר דוד וימלך אביה בנו תחתיו:

5 ↑

4

תורה שבעל פה

טו. והכה ה' את ישראל כאשר ינוד הקנה במים. אמר ר' יהודה אמר רב, לברכה, דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן וכו', טובה קללה שקלל אחיה השילוני את ישראל, יותר מברכה שכרכן בלעם הרשע, אחיה השילוני קללן בקנה, אמר להן לישראל, והכה ה' את ישראל כאשר ינוד הקנה, מה קנה זה עומד במקום מים, וגזעו מחליף [לאחר שנקצץ], ושרשיו מרובין, ואפילו כל הרחות באות ונושבות בו אין מזיזות אותו ממקומו, אלא הולך וכא עמהן, דממו הרחות עמד הקנה במקומו, אבל בלעם הרשע כירכן בארו שנאמר (במדבר כ"ד ו') „כארזים עלי מים“, מה ארו זה אינו עומד במקום מים יג) ואין גזעו מחליף, ואין שרשיו מרובין, אפילו כל הרחות שבעולם [שאינם קשות] נושבות בו אין מזיזות אותו ממקומו, כיון שנשבה בו רוח דרומית [הוא קשה כדאמרין במס' בבא בתרא כ"ה ב' וכו'] עוקרתו והופכתו על פניו, ולא עוד יד) אלא שזכה קנה ליטול הימנו קולמוס לכתוב בו ספר תורה נביאים וכתובים.
 (תענית כ' א', סנהדרין ק"ה ב', מס' כלה רבתי פ"ז, ילקו"ש ח"א רמז תשע"א, ח"ב רמז ר"ג, וראה מדרש פנים אחרים גוסס ב' עמוד ל"ט, ילקו"ש ח"ב רמז תתרנ"ד)